

دوشنبه ۷ اسفند ۱۴۰۲ | ۶ صفحه | ۱۰ هزار تومان | دوره سوم | سال دوم | شماره ۴۵۵
www.hammihanonline.ir

هدیه پربرکت کریسمس

مقاله‌ای از **جک منلاک** سفیر سابق آمریکا در شوروی درباره سیاست واشنگتن و نسبت آن با دکترین پرژنف

گزارش حقوق

۱۴۰۳

درمضان اتهام

گفت‌وگو با حقوقدانان

درباره برخورد با نهاد وکالت به مناسبت **روز وکیل**

چرا ایران از آمریکا متنفر است؟

یادداشتی از **فرید زکریا**

درباره مواجهه تهران - واشنگتن پس از ۷ اکتبر

مجموعه سه جلدی

سالنامه هم‌میهن منتشر می‌شود

تلفن سفارش آگهی:
۰۲۱ ۸۸۷۳۵۲۰۷
۰۹۱۲ ۲۴۴۶۷۲۷

سرمقاله

درد یا درمان؟

به نظر می‌رسد که هر چه جلوتر می‌رویم متولیان رسمی دین علاقه کمتری به شنیدن و دیدن واقعیات مربوط به دینداری ابراز می‌دارند. برای نمونه مطالعاتی که انجام شده نشان می‌دهد که گرایش به ارزش‌های دینی و گزاره‌های آن با شیب زیاد در حال افول است، ولی دریغ از یک تحلیل منطقی از چرایی این روند که به فهم ماجرا کمک کند؛ به‌ویژه آنکه با امتزاج دین و دولت در ایران؛ تبعات این روند کاهنده فراتر از حوزه‌های دینی و اجتماعی رفته، و تبعات سیاسی و حکومتی هم پیدا کرده است. در چنین وضعی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری، اظهار داشته است که «استخوان‌بندی دینی نسل جوان ما شکل نگرفته است پس باید بکوشیم تا فهم عمیقی نسبت به دین پیدا کنند که دین از آن‌ها چه می‌خواهد؟ باید با تمام وجود پاسدار دین باشیم، عصر غیبت وضعیت بحرانی دارد، لذا باید مراقب دین باشیم چون دشمن شبانه‌روز در حال طراحی نقشه است. ملت ایران اسلامی در امتحان ۲۲ بهمن موفق شد و در ۱۱ اسفندماه با حضور حماسی و پرشور در پای صندوق‌های اخذ رای انتخابات مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی باعث رضایت‌مندی ولی عصر (عج) خواهند شد.»

این تحلیل نشان می‌دهد که هیچ مانعی برای روند کاهنده مزبور وجود ندارد و به احتمال فراوان سریع‌تر از گذشته ادامه خواهد داشت. آیا ایشان نباید به این نکته اشاره کند که این استخوان‌بندی پیش از انقلاب بسیار هم قدرتمند شکل گرفته بود، پس چگونه شده است که اکنون پس از ۴۵ سال نه‌تنها قوی نشده که تازه ایشان به صرافت افتاده‌اند تا بگویند که چنین استخوان‌بندی‌ای شکل نگرفته است؟ و اکنون می‌خواهند بکوشند که نسل جوان با مفاهیم عمیق دینی آشنا شوند. انتقال مفاهیم از خلال چند روش صورت می‌گیرد. اول آموزش است. در این ۴۵ سال تقریباً همه کتاب‌ها حتی علوم غیردینی را هم به آموزه‌های دینی تبدیل کرده‌اید. دروس دینی را تا دلتان بخواهد افزایش دادید، در دانشگاه‌ها و برای همه رشته‌ها چندین واحد درسی در اسلام‌شناسی قرار دادید. دروس اختیاری دینی هم اضافه کردید. در حوزه‌های علمیه ده‌ها هزار روحانی را آموزش دادید. کتاب‌های دینی به وفور و با قیمت‌های ترجیحی و از پول ملت خریداری و توزیع کرده‌اید و خلاصه جایی نبوده که از آموزش دین تهی باشد. هر چه هم که از اسلام می‌دانستید نوشتید. راه دوم نیز تبلیغات است. در این ۴۵ سال انحصار رسانه‌ای کامل بوده. کافی است شبکه‌های تلویزیونی را ببینید. انواع فعالیت‌های چاپ و راست در حال تبلیغ دین بوده و همچنان هست. راه سوم نیز عمل است. عمل متولیان اسلامی و سیاست‌پوین آن نیز در محضر مردم است و چیزی نیست که دیدنی نباشد. ❧

عدم الحاق، خلاف منافع کشور است

سیدکمال سیدعلی معاون ارزی سابق بانک مرکزی

جایگزین اف‌ای‌تی‌اف راهگشا است؟

علی مزینکی اقتصاددان

هیا هوایی برای هیچ

یادداشتی از **الهه ابراهیمی** دبیر گروه خبر

فقیه نوگرا

یادنامه ۳۰۵

سید محمد موسوی بجنوردی

۱۴۰۲-۱۳۲۲

موسوی بجنوردی

بهره، ربا و تورم

نگاه هم‌میهن

مهرداد خدیر / معاون سردبیر

هر چند بیماری سالیان اخیر و دوری از عرصه پرسوصدای سیاست، سبب شده بسیاری از مردم اشتباهات آیت‌الله سیدمحمد موسوی بجنوردی را تنها به خاطر آن بدانند که سیدحسن خمینی داماد اوست یا سیدمحمدکاظم موسوی بجنوردی، رئیس دایره‌المعارف بزرگ اسلامی برادر او یا عضو مجمع روحانیون مبارز بوده - تشکیلی که با سیدمحمد خاتمی شناخته می‌شود - اما آنچه او را از دیگر فقیهان متمایز می‌کرد دیدگاه‌های فقهی نوگرایانه خصوصاً در زمینه ربا و بهره و نسبت آن با میزان تورم از حیث حفظ قدرت خرید بود.

مشخصاً طی سال‌های مختلف همت خود را صرف تحقیق و اعلام و اثبات نگاه متفاوت به دو مقوله ربا و بهره و مشخصاً «ضرورت تطبیق نرخ‌های بانکی با تورم برای جبران قدرت خرید از دست‌رفته پول» کرد. او بر این باور بود که «ارزش اسمی پول به دلیل ماهیت اعتباری آن اهمیتی ندارد و بر این اساس نرخ‌های کنونی بانک‌ها چون کمتر از تورم است، ربوی نیست» و حتی تصریح می‌کرد: «در معاملاتی که قرض‌گیرنده مبلغ واقعی قرض براساس قدرت خرید را - به دلیل نرخ پایین‌تر از تورم - به قرض‌دهنده باز نمی‌گرداند، به او ظلم می‌کند.» به بیان دیگر وقتی بانک مرکزی رسماً نرخ تورم را ۴۰ درصد اعلام می‌کند کسی که اصل قرض به اضافه نرخ تورم را دریافت کرده رباخواری نکرده بلکه تنها ارزش پول خود را حفظ کرده چون پول بما هو پول ارزشی ندارد بلکه به میزان قدرت خرید آن اعتبار دارد. مثال دیگر که نویسنده این یادداشت براساس شناخت از او می‌تواند طرح کند این است که در سال ۹۲ قیمت یک کیلو مرغ چهار هزار تومان بوده و حالا در سال ۱۴۰۲ و به لطف گرّه نزدن اقتصاد مردم به برجام و حذف ارز ترجیحی در دولت فعلی قیمت یک عدد تخم‌مرغ چهار هزار تومان است. وقتی ۱۰ سال قبل شخص می‌توانسته با ۴۰۰ هزار تومان ۱۰۰ کیلوگرم مرغ خریداری کند و حالا با ۴۰۰ هزار تومان به او ۱۰۰ عدد تخم‌مرغ می‌دهند چگونه می‌توان از کسی که در سال ۹۲ همین مبلغ را به دیگری وام داده، انتظار داشت ۱۰ سال بعد همین مبلغ را دریافت کند درحالی‌که به جای مرغ، تخم‌مرغ پس می‌گیرد؟ ❧

گفت‌وگو با مجید انصاری

مصلحت‌اندیش بود

یادداشتی از محمدعلی ابطی

مخالف تندروی و خشونت بود